

Kolumbie

Kolumbijská republika
República de Colombia

Základní údaje

Rozloha:	1 138 910 km ²
Počet obyvatel:	44 379 598 (odhad červenec 2007)
Hustota zalidnění:	38 obyv./km ²
Hlavní město:	Bogotá
Úřední jazyky:	španělština
Další jazyky:	indiánské jazyky (čibča, kečuánština, aj.)
Státní zřízení:	prezidentská republika
Správní členění:	32 departamentů a distrikt hlavního města
Měna:	kolumbijské peso (COP)

Historický a územní vývoj

- 1499 připluli Španělé (Alonso de Ojeda), kteří si podrobili říši Čibču a z území vytvořili v letech 1549-1564 generální kapitanát Nová Granada
- od roku 1739 součást místokrálovství Nová Granada
- 1811 vyhlášen samostatný stát, ale Španělé obnovili svou pozici, jejich definitivní porážka až roku 1819, území součástí republiky Velká Kolumbie; roku 1830 se toto uskupení rozpadlo na Ekvádor, Venezuelu a Novou Granadu (dnešní Kolumbie a Panama)

- Nová Granada od roku 1831 republikou, až do roku 1861 probíhá občanská válka; 1862-1863 vítězná válka s Ekvádorem; změna názvu na Kolumbie
- občanské boje, chaos, ztráta území Panamy (1903, resp. 1914), 1932-1934 válka s Peru
- 1948-1958 konflikt mezi liberály a konzervativci
- 1958-1974 vláda „národní fronty“
- od 80. let roste moc narkomafie (drogový král Pablo Escobar) a ozbrojených povstaleckých hnutí, která ovládají velká území země; korupční skandály;
- v 90. letech 20. století vyvrcholil v podstatě čtyřicetiletý konflikt mezi vládními jednotkami a protivládními skupinami a ilegálními paramilitantními organizacemi podporovanými drogovými kartely
- vlny násilí byly zmírněny v roce 2002 (prezidentem zvolen Alvaro Uribe Velez), ovšem stále pokračují ozbrojené útoky proti civilnímu obyvatelstvu a venkovské oblasti jsou kontrolovány guerillovými hnutími
- vláda usiluje o kontrolu nad zemí, má své jednotky již v každé obci; sousední státy se bojí přerůstání násilí za hranice země

Poloha

- přímořský stát ležící na severozápadě jihoamerického kontinentu, na východě hraničí s Venezuelou, na jihovýchodě s Brazílií, na jihu s Peru a Ekvádorem a na severozápadě s Panamou; pobřeží Karibského moře a Tichého oceánu; ke Kolumbii patří v Karibském moři skupina ostrůvků San Andrés y Providencia a v Tichém oceánu asi 500 km západně od přístavu Buenaventura ostrůvek Isla de Malpelo

Obyvatelstvo

- obyvatelstvo tvoří Kolumbijci: mestici 58 %, běloši 20 %, mulati 14 %, černoši 4 %, zambové 3 %, Indiáni 1 %
- podle náboženského vyznání převládají římské katolíci (90 %), zbytek jsou protestanti, židé, bahaisté aj. (10 %)
- největší města kromě hlavního jsou Cali, Medellín, Barranquilla, Cartagena, Cúcuta, Bucaramanga, Pereira, Ibagué, Manizales, Pasto, Santa Marta, Montería, Valledupar, Villavicencio, Armenia, Palmira, Bello, Popadán
- zhruba 77 % obyvatel v oblasti And, okolo 18 % v Karibské nížině, nejméně zalidněna je Tichomořská nížina, Amazonie a Llanos

Hospodářství

- hospodářství: rozvojový zemědělsko-průmyslový stát
- v posledních třech letech kolumbijská ekonomika zaznamenala vzestup, i přes neustálé ozbrojené konflikty; vláda hlavně usiluje o reformu sociálního a daňového systému, o snížení nezaměstnanosti a otevření nových těžebních oblastí ropy
- nezaměstnanost 11,1 %, negramotnost 7,2 %, pod hranicí chudoby žije 49 % obyvatel
- značnou zátěží pro ekonomiku je nezákonné pěstování a obchod s drogami (tzv. špinavé peníze) a boj s levicovými guerillami; Kolumbie je největším producentem koky, opia a konopí a významným dodavatelem kokainu na drogový trh USA a do ostatních zemí

Zemědělství, lesnictví, rybolov

- zaměstnává 22,7 % ekonomicky aktivních obyvatel
- sklízí se *pšenice, ječmen, kukuřice* (produkce obilovin není dostatečná, to je hlavní problém zemědělské výroby státu), *rýže, čirok, brambory, maniok, sójové boby, cukrová třtina, ananasy, banány, plantýny, káva* (přední světový producent), *kakaové boby, palmová jádra, palmový olej* (světový producent), *surová bavlna, tabák, zelenina, ovoce, pěstování květin* (hlavně chryzantémy a orchideje, netradiční druh rostlinné výroby)
- na značné části orné půdy se i přes ostré sankce pěstuje *koka*, která slouží k výrobě kokainu
- živočišná výroba má extenzivní charakter, chová se *skot* (velké přírodní pastviny v údolích řek Magdalena a Cauca, ve východním llanos a na pobřeží Karibského moře), dále se chovají hlavně *koně, ovce, kozy*; též *muly, osli, prasata, drůbež*
- lesní bohatství (dřevo) je velké, ale málo využívané, význam má sběr *chininu, přírodního kaučuku a balzámu*
- uplatňuje se sladkovodní i mořský rybolov

Průmysl a těžba

- poměrně značné nerostné bohatství, které je málo využívané
- těží se ložiska *ropy, zemního plynu, rud zlata* (nejvíce v Latinské Americe), *stříbra, platiny, niklové rudy, železné rudy, černého uhlí, fosfátů, rud manganu, chromu, olova, zinku, mědi a rtuti, vápence, kamenné a mořské soli*
- většina energie se vyrábí ve vodních elektrárnách
- zaměstnává 18,7 % ekonomicky aktivních obyvatel
- významné je *hutnictví železa a hutnictví hliníku; strojírenský průmysl* (montáž automobilů, elektrotechnika, zemědělské stroje, loďařství), *petrochemie, rafinování ropy, chemický průmysl, farmaceutický, stavebních hmot, dřevozpracující, papírenský průmysl*; tradičním odvětvím je *průmysl textilní a oděvní*, výroba *bavlněné příze, průmysl kožedělný a obuvnický*; výroba *potravin a pochutin* ve všech větších městech a centrech zemědělské výroby

Služby, doprava

- zaměstnávají 58,5 % ekonomicky aktivních obyvatel
- nejvýznamnější je doprava silniční, úsek Panamerické dálnice
- vnitrozemské vodní cesty
- železnice
- hlavní přístavy Santa Marta, Barranquilla, Cartagena, Buenaventura, Turbo a Tumaco
- ropovody z těžebních oblastí do přístavů

Regiony

- v Kolumbii vyčleňujeme šest oblastí (regionů): KARIBSKÝ POBŘEŽNÍ, TICHOOCEÁNSKÝ POBŘEŽNÍ, ZÁPADNÍ KORDILLERY A ÚDOLÍ CAUCY, CENTRÁLNÍ ANDSKÝ REGION, VÝCHODNÍ KORDILLERA, VÝCHODNÍ NÍŽINY

1. Karibský pobřežní region

- zemědělská oblast se specializací na *exportní plodiny*, v živočišné výrobě dodává asi polovinu celé živočišné produkce země
- těžba ropy, petrochemický, textilní a potravinářský průmysl
- hlavní průmyslová střediska a přístavy jsou Barranquilla (se strojírenstvím, textilním, potravinářským, chemickým a obuvnickým průmyslem) a Cartagena (s potravinářským, petrochemickým, gumárenským a textilním průmyslem)

2. Tichooceánský pobřežní region

- vyniká těžbou zlata, platiny a dřeva, dále rybolovem a průmyslem potravinářským, dřevozpracujícím a chemickým
- hlavní průmyslové středisko je Buenaventura (potravinářské středisko, vývoz kávy) a Tumaco (s petrochemií, potravinářstvím, dřevozpracujícím průmyslem)

3. Region západní Kordillery a údolí řeky Cauca

- hlavní oblast pěstování kávovníku a dalších tropických plodin
- soustředění těžby zlata, stříbra, platiny, železné rudy, uhlí a strojírenského, potravinářského a textilního průmyslu
- Medellín (dopravní uzel na Panamerické dálnici, centrum hutnického, strojírenského, chemického, textilního, potravinářského průmyslu; drogový kartel), Cali (centrum gumárenství, textilního, kožedělného, potravinářského a elektrotechnického průmyslu)

4. Centrální andský region

- specializace na rostlinnou produkci, těžbu ropy, petrochemický a textilní průmysl
- největším centrem je Barrancabermeja (petrochemie, chemie, papírenství)

5. Region východní Kordillery

- hospodářsky nejvyspělejší region
- soustředěna těžba železné rudy a černého uhlí (na těžbu navazuje černá metalurgie)
- další důležitá průmyslová odvětví jsou: strojírenství, potravinářství, textilní výroba
- Bogotá (hlavní město země, potravinářský, konfekční, polygrafický, chemický pr.)

6. Region východních nížin

- hlavním zaměřením regionu je lesní hospodářství a živočišná výroba
- významnějšími středisky jsou Florencia a Mocoa

Encyklopedická data

- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/co.html>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Kolumbie>

- <http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/stat.asp?StaID={6CCACF17-4450-4214-8020-4AB0F71779BC}>
- <http://www.xist.org/cntry/colombia.aspx>

Zajímavosti

- <http://www.ceskatelevize.cz/vysilani/1096911352-objektiv/207411030400311-11.03.2007-10:30.html?from=20>

Hymna

- <http://webnet.webz.cz/index.htm>